

Temat: Szaty liturgiczne.

Wiedza, umiejętności, postawy:

- poznanie symboliki, nazewnictwa i zastosowania szat liturgicznych
- kształtowanie szacunku do wszystkich szat liturgicznych
- nauka zachowania porządku w zakrystii

Przykładowe formy pracy:

- pokazanie i nazwanie szat liturgicznych
- nauka składania szat
- w najbliższą niedzielę może nastąpić uroczyste wręczenie komży

Lp.	Przebieg zbiórki	Metody	Pomoce
1.	Rozpoczęcie Przywitanie; odmówienie modlitwy, np. <i>Ojcze nasz</i>		
2.	Sprawy porządkowe Sprawdzenie obecności, ogłoszenia		Lista obecności
3.	Wprowadzenie Prowadzący wraca do poprzedniej zbiórki poświęconej naczyniom liturgicznym i przez chwilę w formie pogadanki przypomina kandydatom najważniejsze informacje. Następnie wprowadza do tematu spotkania: „Czynności, które wykonujemy w ciągu dnia wymagają różnych strojów. Inaczej ubieramy się na boisko, na plażę, do szkoły, na ślub, mamy także specjalny strój do posługi w liturgicznych obrzędach. Strój jest jednym ze sposobów podkreślenia ważności i wielkości wykonywanej czynności. Im godniejsza osoba, z którą mamy się spotkać lub donioślejsza czynność, której się podejmujemy, tym bardziej wymagają one odpowiedniego stroju. Szaty liturgiczne to takie elementy ubioru, które służą do sprawowania liturgii i tylko wtedy się ich używa. Nie wolno ich wykorzystywać do innych czynności. Zostały one poświęcone dla kultu Bożego. Średniowieczna symbolika szukała związków szat liturgicznych z osobą Jezusa Chrystusa bądź też z Mszą Świętą. Od XI w. do modlitw odmawianych przy wkładaniu szat liturgicznych weszła symbolika o charakterze moralnym. W szatach tych symbolika widzi cnoty, jakimi odznaczać się mają ci, którzy je noszą.	Pogadanka	
4.	Realizacja Alba. Jest najstarszą szatą liturgiczną, podstawowym ubiorem wszystkich pełniących służbę Bożą. Wywodzi się od rzymskiej tuniki. Dała ona początek sutannie. Albę zwykle przepasuje się paskiem (<i>cingulum</i>), co w symbolice oznacza powściągliwość i czystość. Nazwa „alba” wywodzi się właśnie od jej białego koloru (łacińskie „alba” oznacza „biała”). Alba jest symbolem czystości duszy będącej w stanie łaski uświęcającej, zdobytej przez krew Baranka (Ap 7, 14), której nagrodą będzie uwielbienie w niebie. Symbolika średniowieczna w albie widziała również białą szatę, w którą Herod na pośmiewisko kazał ubrać Chrystusa. Alba przypomina	Wykład	Alba

	<p>nam chrzest, w którym otrzymaliśmy łaskę uświęcającą, zobowiązuje do ustawicznego życia w tej łasce oraz zapowiada przyszlą chwałę zbawionych.</p> <p>Cingulum. Oprócz znaczenia praktycznego (ściągnięcia długiej alby tak, aby estetycznie wyglądała) miał jasną wymowę symboliczną. Gest przepasania oznacza powszechnie gotowość do spełnienia jakiejś posługi, gotowość do wyruszenia w drogę, a także czujność w każdym momencie, wstrzeźliwość i panowanie nad pożądaniami cielesnymi. Pasek oznacza więc wezwanie Chrystusa do czujności, do nieustannej gotowości na przyjście Pana. Jest także znakiem pracy w służbie Bożej.</p> <p>Komża. Powstała ze skrócenia alby, ponieważ jej wkładanie na grube odzienie było uciążliwe. Ma tę samą symbolikę, co alba. Do IX wieku używano jej w chórze, czyli podczas odmawiania liturgii godzin, a od XIV w. także do tych wszystkich czynności liturgicznych, dla których alba nie była wyraźnie przypisana. Obecne prawo liturgiczne mówi, że albę można zastąpić komżą, ale nie wtedy, gdy wkłada się ornat lub dalmatykę lub gdy zamiast ornatu czy dalmatyki używa się samej stuły.</p>		<p>Cingulum</p> <p>Komża</p>
<p>5.</p>	<p>Ornat. Jest symbolem ciężaru służby Bożej. Ponieważ ornat wkłada się na wszystkie poprzednio włożone szaty, dlatego w obrzędach święceń uchodził zawsze za symbol miłości pokrywającej grzechy. Początkowo ornat był płaszczem bez rękawów, z jednym tylko małym otworem na głowę; używano go przy wszystkich czynnościach kapłańskich. Następnie zaczęto go obcinać z boków, by nie krępował ruchów rąk, aż w końcu pozostały już tylko dwa płaty materiału, z przodu i z tyłu. Równocześnie ornat przyozdabiano coraz bardziej bogatymi haftami. Obecnie wraca się do ornatu obszernego, odznaczającego się szlachetną prostotą i estetycznym wyglądem.</p> <p>Stuła. Jest długą, szeroką wstęgą, lekko rozszerzoną na obu końcach, uszytą z tej samej tkaniny, co ornat. Biskup i kapłan noszą stulę zawieszoną na szyi i zwisającą swobodnie obu końcami z przodu. Diakon natomiast zakłada stulę na sposób szarfę z lewego ramienia ukośnie do prawego boku. Jest oznaką władzy i godności kapłana. W liturgii symbolizuje jarzmo służby Chrystusowej, które kapłan i diakon nosi na swoich ramionach, a także władzę i godność urzędu kapłańskiego. Kapłan używa stuły zawsze, gdy występuje jako szafarz łask Bożych.</p> <p>Dalmatyka. Pierwotnie była strojem świeckim, później nosili ją biskupi i diakoni. Od IV wieku jest szatą własną diakona i podkreśla związek z biskupem Rzymu. Była to szata długa i szeroka, nie przepasana, o krótkich i szerokich rękawach. Z czasem uległa skróceniu, a dla łatwiejszego jej ubierania przecięto ją z obydwu boków, łącznie z rękawami. Zawsze była koloru białego z czerwonymi, pionowymi pasami, biegnącymi od ramion do dołu, z przodu i z tyłu. Od XIII w. kolor jej zaczęto dostosowywać do koloru ornatu. Modlitwa kościelna przedstawia ją jako szatę radości i symbol</p>	<p>Wykład</p>	<p>Ornat</p> <p>Stuła</p> <p>Dalmatyka</p>

	nadprzyrodzonej sprawiedliwości.		
6.	Kapa. Nazywana także „nieszpornikiem”, pierwotnie była strojem książąt i królów. Nie jest to zatem strój liturgiczny w takim znaczeniu jak pozostałe szaty liturgiczne. Nie ma też powszechnie przyjętej symboliki. Używa się jej w czasie nabożeństw i procesji.	Wykład	Kapa
7.	Praca z tekstem biblijnym. Animator rozdaje kandydatom teksty i daje im kilka minut na zapoznanie się z nim. Następnie zadaje pytania: a) Czym jest zbroja Boża dla ministranta? b) Czy w związku z tym możemy nie przykładać wiele uwagi do naszego stroju podczas służby na Mszy św., nabożeństwie? W jaki sposób powinniśmy dbać o nasze szaty liturgiczne: albę, komżę, cingulum? c) Co wyraża piękny, zadbany strój ministranta? Co daje rycerzowi Chrystusa?	Praca z tekstem	Zał. 1
8.	Nauka składania szat liturgicznych. Zwrócić należy uwagę przede wszystkim na umiejętność składania komży i alby.		Alba, komża, kołnierze ministrantów
9.	<u>Podsumowanie</u> Szaty liturgiczne są znakiem posłannictwa i wypełnianej funkcji – ministranta, kapłana, biskupa. Każdy ministrant jest rycerzem Chrystusa, a jego zbroją jest schludny strój liturgiczny. Oprócz tego rycerz Chrystusa w swoim życiu walczy ze złem i buduje dobro. Czyni to dzięki Bożej łasce, a jego bronią jest słowo Boże, którego słucha, rozważa je i wypełnia oraz codzienna modlitwa, dzięki której ma kontakt ze swoim Królem i Panem Zastępów. Miejsce na pytania do kandydatów związane z tematem spotkania oraz na pytania kandydatów do prowadzącego	Rozmowa podsumowująca	
10.	<u>Zakończenie</u> Modlitwa na zakończenie: <i>Chwała Ojcu</i>		